

32000L0069

13.12.2000.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 313/12

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2000/69/EK
(2000. gada 16. novembris)
par robežvērtībām benzola un oglekļa oksīda koncentrācijai apkārtējā gaisā**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Pamatojoties uz Līguma 174. pantā ietvertajiem principiem, Eiropas Kopienas politikas un rīcības programmā attiecībā uz vidi un noturīgu attīstību (Piektā rīcības programma attiecībā uz vidi) ⁽⁴⁾, kas pārskatot papildināta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 2179/98/EK ⁽⁵⁾, ir paredzēti grozījumi, īpaši tiesību aktos par gaisu piesārņojošām vielām. Minētajā programmā ir ieteikts izstrādāt tālejošus mērķus attiecībā uz gaisa kvalitāti Līguma 174. pantā ir prasība piemērot piesardzības principu attiecībā uz cilvēku veselības un vides aizsardzību.
- (2) Līguma 152. pantā ir noteikts, ka veselības aizsardzības prasībām ir jābūt Kopienas citu politikas jomu sastāvdaļai. Līguma 3. panta 1. punkta p) apakšpunktā ir paredzēts, ka Kopienas pasākumiem jānodrošina ieguļojums augsta veselības aizsardzības līmeņa sasniegšanā.
- (3) Ievērojot Padomes Direktīvas 96/62/EK (1996. gada 27. septembris) par apkārtējā gaisa kvalitātes novērtēšanu un pārvaldību ⁽⁶⁾ 4. panta 5. punktu, Padomei jāpieņem 1. punktā paredzētie tiesību akti un minētā panta 3. un 4. punktā izklāstītie noteikumi.

⁽¹⁾ OV C 53, 24.2.1999., 8. lpp.

⁽²⁾ OV C 138, 18.5.1999., 42. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 1997. gada 23. oktobra Atzinums (OV C 194, 11.7.2000., 56. lpp.), Padomes 1999. gada 28. oktobra Kopējā nostāja (OV C 195, 11.7.2000., 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2000. gada 15. marta Lēmums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts). Padomes 2000. gada 24. oktobra Lēmums.

⁽⁴⁾ OV C 138, 17.5.1993., 5. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 275, 10.10.1998., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV L 296, 21.11.1996., 55. lpp.

(4) Direktīvā 96/62/EK ir prasība, ka jāizstrādā rīcības plāni zonām, kurās piesārņojošo vielu koncentrācija apkārtējā gaisā pārsniedz robežvērtības, un īslaicīgi pieļaujamas pieļaušanas, ko piemēro, lai līdz noteiktam termiņam nodrošinātu atbilstību robežvērtībām.

(5) Direktīvā 96/62/EK ir noteikts, ka robežvērtību skaitliskajai vērtībai jāpamatojas uz datiem, kas iegūti šajā jomā strādājošo starptautisko zinātnisko grupu darbā. Komisijai jāņem vērā attiecīgie jaunākie zinātniskie dati epidemioloģijas un vides jomā, kā arī jaunākie sasniegumi metroloģijā to elementu atkārtotai pārbaudei, uz kuriem pamatojas robežvērtības.

(6) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar 1999/468/EK: Padomes Lēmumu (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽⁷⁾.

(7) Grozījumi, kas vajadzīgi, lai pielāgotos zinātnes un tehnikas attīstībai, var attiekties tikai uz benzola un oglekļa oksīda koncentrācijas vērtēšanas kritērijiem un metodēm vai uz sīki izstrādātu Komisijas informēšanas kārtību, bet nedrīkst tieši vai netieši radīt robežvērtību izmaiņas.

(8) Šajā direktīvā noteiktās robežvērtības ir minimālās prasības; saskaņā ar Līguma 176. pantu, dalībvalstis var paturēt spēkā vai ieviest stingrākus aizsargpasākumus, jo īpaši stingrākas robežvērtības, lai aizsargātu mazāk aizsargāto kategoriju iedzīvotāju, piemēram, bērnu un slimnieku, kas ārstējas slimnīcās, veselību. Dalībvalstis var prasīt, lai atbilstība robežvērtībām tiktu panākta pirms šajā direktīvā noteiktā termiņa.

(9) Benzols ir cilvēkiem genotoksiska kancerogēna viela, un nav nosakāms sliekšnis, zem kura tas neapdraud cilvēku veselību.

(10) Tomēr, ja šajā direktīvā noteiktie benzola robežvērtības ir grūti sasniedzamas ar atrašanās vietu saistītu izplatības īpašību vai attiecīgu klimatisko apstākļu dēļ un, ja šo pasākumu piemērošana radītu sarežģītas sociālekonomiskas problēmas, dalībvalstis var lūgt Komisijai vienu pagarinājumu uz ierobežotu laiku ar konkrētiem nosacījumiem.

(11) Lai atvieglotu šīs direktīvas pārskatīšanu 2004. gadā, Komisijai un dalībvalstīm būtu jāapsver iespējas veicināt benzola un oglekļa oksīda seku pētniecību, ņemot vērā gaisa piesārņojumu slēgtās telpās un ārpus tām.

⁽⁷⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

- (12) Standartizētām precīzām mērierīcēm un kopējiem mērīšanas staciju izvietojuma kritērijiem ir liela nozīme apkārtējā gaisa kvalitātes vērtēšanā nolūkā iegūt salīdzināmu informāciju par visu Kopienā.
- (13) Informācija par benzola un oglekļa oksīda koncentrāciju būtu jāsniegt Komisijai regulāru ziņojumu gatavošanai.
- (14) Jaunākajai informācijai par benzola un oglekļa oksīda koncentrāciju apkārtējā gaisā jābūt sabiedrībai viegli pieejamai,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Mērķi

Šīs direktīvas mērķi ir:

- noteikt benzola un oglekļa oksīda robežvērtības apkārtējā gaisā, lai novērstu, kavētu vai samazinātu kaitīgu ietekmi uz cilvēku veselību un uz vidi kopumā;
- novērtēt benzola un oglekļa oksīda koncentrāciju apkārtējā gaisā, pamatojoties uz kopējām metodēm un kritērijiem;
- iegūt adekvātu informāciju par benzola un oglekļa oksīda koncentrāciju apkārtējā gaisā un nodrošināt tās pieejamību sabiedrībai;
- uzturēt apkārtējā gaisa kvalitāti, ja tā ir laba, bet citos gadījumos — to uzlabot, ciktāl tas attiecas uz benzolu un oglekļa oksīdu.

2. pants

Definīcijas

Piemēro Direktīvas 96/62/EK 2. panta definīcijas.

Šajā direktīvā:

- “maksimālais novērtēšanas sliekšnis” ir III pielikumā noteiktais līmenis, zem kura saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 3. punktu apkārtējā gaisa kvalitātes vērtēšanā var izmantot mērījumu un modelēšanas paņēmieni kombināciju;
- “minimālais novērtēšanas sliekšnis” ir III pielikumā noteiktais līmenis, zem kura saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 4. punktu apkārtējā gaisa kvalitātes vērtēšanā var izmantot arī tikai modelēšanas paņēmienus vai tikai objektīvas novērtēšanas paņēmienus;
- “stacionāri mērījumi” ir mērījumi, ko izdara saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 6. panta 5. punktu.

3. pants

Benzols

1. Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka apkārtējā gaisā benzola koncentrācija, kas novērtēta saskaņā ar

5. pantu, nepārsniedz robežvērtību, kas noteikta I pielikumā saskaņā ar tur minētajiem termiņiem.

Šīs direktīvas I pielikumā noteikto pieļaujamo pielaidi piemēro saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. pantu.

2. Ja I pielikumā noteikto robežvērtību ir grūti sasniegt ar atrašanās vietu saistītu izplatības īpašību vai attiecīgu klimatisko apstākļu dēļ, piemēram, neliela vēja ātruma un/vai tādu apstākļu dēļ, kas veicina iztvaikošanu, un ja šo pasākumu piemērošana radītu sarežģītas sociālekonomiskas problēmas, dalībvalsts var lūgt Komisijai vienu pagarinājumu uz ierobežotu laiku. Komisija, rīkojoties saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 12. panta 2. punktā noteikto procedūru, pēc dalībvalsts lūguma un neierobežojot šīs direktīvas 8. panta 3. punktu, var piešķirt vienu pagarinājumu līdz pieciem gadiem, ja attiecīgā dalībvalsts:

- norāda attiecīgās zonas un/vai aglomerācijas,
- iesniedz šāda pagarinājuma nepieciešamības pamatojumu,
- pierāda, ka ir veikti visi pienācīgie pasākumi, lai pazeminātu piesārņojošo vielu koncentrāciju un līdz minimumam samazinātu teritoriju, kurā robežvērtība ir pārsniegta,
- izklāsta attīstību nākotnē saistībā ar pasākumiem, ko tā veiks saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. panta 3. punktu.

Tomēr robežvērtība, ko pieļauj minētajā pagarinājumā uz ierobežotu laiku, nepārsniedz 10 µg/m³.

4. pants

Oglekļa oksīds

Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka oglekļa oksīda koncentrācija apkārtējā gaisā, kas novērtēta saskaņā ar 5. pantu, nepārsniedz robežvērtību, kas noteikta II pielikumā saskaņā ar tajā minētajiem termiņiem.

Šīs direktīvas II pielikumā noteikto pieļaujamo pielaidi piemēro saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. pantu.

5. pants

Koncentrācijas vērtēšana

1. Benzolam un oglekļa oksīdam piemēro III pielikuma I iedaļā noteikto maksimālo un minimālo novērtējuma sliekšni.

Katras zonas vai aglomerācijas klasifikāciju Direktīvas 96/62/EK 6. panta nolūkos pārskata vismaz reizi piecos gados saskaņā ar šīs direktīvas III pielikuma II iedaļā noteikto procedūru. Klasifikāciju pārskata agrāk, ja ievērojami mainās pasākumi, kas attiecas uz benzola vai oglekļa oksīda koncentrāciju apkārtējā gaisā.

2. Benzola un oglekļa oksīda mērījumiem apkārtējā gaisā paraugus ņem punktos, ko izvieta pēc kritērijiem, kas noteikti IV pielikumā. Minimālo paraugu ņemšanas punktu skaitu koncentrācijas stacionāriem mērījumiem attiecīgi katrai piesārņojošai vielai nosaka V pielikumā, un tos uzstāda visās zonās vai aglomerācijās, kurās jāizdara mērījumi, ja stacionārie mērījumi ir vienīgais datu avots par koncentrāciju tajās.

3. Zonās un aglomerācijās, kurās stacionārās mērījumu stacijās iegūto informāciju papildina ar informāciju no citiem avotiem, piemēram, izmešu datiem, orientējošām mērīšanas metodēm un gaisa kvalitātes modelēšanu, uzstādāmo stacionāro mērījumu staciju skaitam un citu paņēmieni telpiskajam risinājumam jābūt pietiekamam, lai noteiktu gaisu piesārņojošu vielu koncentrāciju saskaņā ar IV pielikuma I iedaļu un VI pielikuma I iedaļu.

4. Zonās un aglomerācijās, kurās mērījumi nav vajadzīgi, var izmantot modelēšanu vai objektīvas izvērtēšanas metodi.

5. Benzola un oglekļa oksīda analīzi un paraugu ņemšanu izdara pēc standartmetodēm, kas izklāstītas VII pielikuma I un II iedaļā. VII pielikuma III iedaļā ir izklāstīti gaisa kvalitātes modelēšanas standarta paņēmieni, ja tādi ir pieejami.

6. Termiņš, līdz kuram dalībvalstis informē Komisiju par gaisa kvalitātes sākotnējā vērtēšanā izmantotajām metodēm saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 11. panta 1. punkta d) apakšpunktu, ir šīs direktīvas 10. pantā noteiktā diena.

7. Jebkurus grozījumus šajā pantā un III un VII pielikumā, kas vajadzīgi, lai pielāgotos zinātnes un tehnikas attīstībai, pieņem 6. panta 2. punktā minētajā kārtībā, bet tie nedrīkst izraisīt nekādas tiešas vai netiešas robežvērtību izmaiņas.

6. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz Direktīvas 96/62/EK 12. panta 2. punktā minētā komiteja, šē turpmāk "Komiteja".

2. Atsaucoties uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais laika posms ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

7. pants

Publiski pieejama informācija

1. Dalībvalstis nodrošina, ka jaunāko informāciju par benzola un oglekļa oksīda koncentrāciju apkārtējā gaisā regulāri dara

pieejamu sabiedrībai un attiecīgām organizācijām, piemēram, vides organizācijām, patērētāju organizācijām, organizācijām, kas pārstāv paaugstināta riska iedzīvotāju grupu intereses, un citām attiecīgām veselības aizsardzības struktūrām, izmantojot, piemēram, ziņu dienestus, presi, informācijas ekrānus vai datortīklu dienestu, teletekstu, telefonu vai faksu.

Informāciju par apkārtējā gaisā esošā benzola vidējo koncentrāciju pēdējos 12 mēnešos atjaunina ne retāk kā reizi trijos mēnešos un, ja iespējams, informāciju atjaunina katru mēnesi. Informāciju par oglekļa oksīda koncentrāciju apkārtējā gaisā, nosakot astoņu stundu maksimālo caurmēru, atjaunina gandrīz katru dienu un, ja iespējams, informāciju atjaunina katru stundu.

Otrajā daļā minētā informācija norāda vismaz uz koncentrācijas robežvērtību pārsniegšanu I un II pielikumā noteiktajos caurmēra laika posmos. Tā dod arī robežvērtību īsu vērtējumu un attiecīgas ziņas par ietekmi uz veselību.

2. Darot sabiedrībai pieejamus plānus un programmas saskaņā ar Direktīvas 96/62/EK 8. panta 3. punktu, dalībvalstis tos dara pieejamus arī šā panta 1. punktā minētajām organizācijām. Tas attiecas arī uz šīs direktīvas VI pielikuma II iedaļā prasīto dokumentāciju.

3. Informācija, ko dara pieejamu sabiedrībai un 1. un 2. punktā minētajām organizācijām, ir skaidra, saprotama un viegli pieejama.

8. pants

Ziņojums un pārskatīšana

1. Ne vēlāk kā 2004. gada 31. decembrī Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kas pamatojas uz šīs direktīvas īstenošanā iegūto pieredzi un jo īpaši uz jaunākajiem zinātniskās pētniecības rezultātiem attiecībā uz benzola un oglekļa oksīda ietekmi uz cilvēku veselību, īpašu uzmanību pievēršot paaugstināta riska iedzīvotāju grupām, un uz ekosistēmām, kā arī tehnoloģiju attīstību, ieskaitot sasniegumus apkārtējā gaisā esošā benzola un oglekļa oksīda mērīšanas un cita veida vērtēšanas metožu attīstībā.

2. Ziņojumā, kas minēts 1. punktā, attiecībā uz benzolu un oglekļa oksīdu īpašu uzmanību pievērš:

a) gaisa kvalitātei attiecīgajā laika posmā un tendencēm līdz 2010. gadam un turpmāk;

b) turpmākai jebkuras izcelsmes piesārņotājvielu izmešu samazināšanai, ņemot vērā tehniskās iespējas un rentabilitāti;

c) sakarībai starp piesārņojumu un apvienotu stratēģiju iespējām sasniegt Kopienas gaisa kvalitātes un ar to saistītus mērķus;

d) attiecīgā laika un nākotnes prasībām attiecībā uz sabiedrības informēšanu, kā arī informācijas apmaiņai starp dalībvalstīm un Komisiju;

e) pieredzei, kas iegūta šīs direktīvas, īpaši IV pielikumā izklāstīto mērīšanas nosacījumu, piemērošanā dalībvalstīs.

3. Lai uzturētu augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni, 1. punktā minētajam ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno priekšlikumus par šīs direktīvas grozījumiem, ar ko I pielikumā varētu iekļaut turpmākus benzola robežvērtību sasniegšanas grafika pagarinājumus, par kuriem var vienoties saskaņā ar 3. panta 2. punktu.

9. pants

Sankcijas

Dalībvalstis nosaka sankcijas, kas piemērojamas to noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu. Šīs sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas.

10. pants

Īstenošana

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2002. gada 13. decembrim nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

Kad dalībvalstis pieņem minētos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus tos savu tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

11. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā tās publicēšanas dienā *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

12. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2000. gada 16. novembrī

Eiropas Parlamenta vārdā —

priekšsēdētāja

N. FONTAINE

Padomes vārdā —

priekšsēdētājs

R. SCHWARTZENBERG

I PIELIKUMS

BENZOLA ROBEŽVĒRTĪBA

Robežvērtība jāizsaka $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ko standartizē 293 K temperatūrā un 101,3 kPa spiedienā.

	Caurmēra laika posms	Robežvērtība	Pieļaujamā pielaide	Datums, līdz kuram jāsasniedz robežvērtība
Robežvērtība cilvēku veselības aizsardzības nolūkā	Kalendārais gads	$5 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (100 %) 2000. gada 13. decembrī, samazinot par $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$ līdz 2006. gada 1. janvārim un katros turpmākajos 12 mēnešos, lai līdz 2010. gada 1. janvārim sasniegtu 0 %	2010. gada 1. janvāris ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Izņemot zonās un aglomerācijās, kurās saskaņā ar 3. panta 2. punktu ir panākta vienošanās par pagarinājumu uz ierobežotu laiku.

II PIELIKUMS

OGLEKĻA OKSĪDA ROBEŽVĒRTĪBA

Robežvērtība jāizsaka mg/m^3 . Tilpums jāstandartizē 293 K temperatūrā un 101,3 kPa spiedienā.

	Caurmēra laika posms	Robežvērtība	Pieļaujamā pielaide	Datums, līdz kuram jāsasniedz robežvērtība
Robežvērtība cilvēku veselības aizsardzības nolūkā	Vidējā koncentrācija 8 stundu laikā	$10 \text{ mg}/\text{m}^3$	$6 \text{ mg}/\text{m}^3$ 2000. gada 13. decembrī, samazinot par $2 \text{ mg}/\text{m}^3$ līdz 2003. gada 1. janvārim un katros turpmākos 12 mēnešos, lai līdz 2005. gada 1. janvārim sasniegtu 0 %	2005. gada 1. janvāris

Dienas maksimālo vidējo koncentrāciju 8 stundu laikā nosaka pēc caurmēra lielumiem, kas 8 stundu intervālā aprēķināti pēc stundas datiem un ko atjaunina katru stundu. Katru tā aprēķināto 8 stundu vidējo caurmēru attiecina uz dienu, kurā laika intervāls beidzas, t.i., jebkuras dienas pirmā aprēķina periods ir no pulksten 17.00 iepriekšējā dienā līdz pulksten 01.00 attiecīgajā dienā; jebkuras dienas pēdējā aprēķina periods ir no pulksten 16.00 līdz pulksten 24.00 attiecīgajā dienā.

III PIELIKUMS

**PRASĪBU NOTEIKŠANA BENZOLA UN OGLEKĻA OKSĪDA KONCENTRĀCIJAS NOVĒRTĒŠANAI
ZONAS VAI AGLOMERĀCIJAS APKĀRTĒJĀ GAISĀ**

I. **Maksimālais un minimālais novērtēšanas sliekšnis**

Piemēro šādus maksimālos un minimālos novērtēšanas sliekšņus:

a) benzolam:

	Gada caurmērs
Maksimālais novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežvērtības (3,5 µg/m ³)
Minimālais novērtēšanas sliekšnis	40 % no robežvērtības (2 µg/m ³)

b) oglekļa oksīdam:

	Astoņu stundu caurmērs
Maksimālais novērtēšanas sliekšnis	70 % no robežvērtības (7 mg/m ³)
Minimālais novērtēšanas sliekšnis	50 % no robežvērtības (5 mg/m ³)

II. **Maksimālā un minimālā novērtēšanas sliekšņa pārsniegšanas noteikšana**

Maksimālā un minimālā noteikšanas sliekšņa pārsniegšana jānosaka, pamatojoties uz koncentrāciju tajos iepriekšējos piecos gados, par kuriem ir pieejami pietiekami dati. Novērtēšanas sliekšni uzskata par pārsniegtu, ja tas ir pārsniegts vismaz trijos atsevišķos gados no minētajiem iepriekšējiem pieciem gadiem.

Ja ir pieejami mazāk nekā piecu gadu dati, dalībvalstis var kombinēt īslaicīgas mērīšanas kampaņas tajā gada laikā un tajās vietās, kad un kur vajadzētu būt augstākajam raksturīgā piesārņojuma līmenim, ar rezultātiem, kas iegūti no informācijas par izmešu datiem un modelēšanas, lai noteiktu maksimālā un minimālā novērtēšanas sliekšņa pārsniegšanu.

IV PIELIKUMS

**PARAUGU ŅEMŠANAS PUNKTU IZVIETOJUMS BENZOLA UN OGLEKĻA OKSĪDA
KONCENTRĀCIJAS MĒRĪŠANAI APKĀRTĒJĀ GAISĀ**

Uz stacionāriem mērījumiem attiecas šādi apsvērumi.

I. Analīžu ņemšanas vietu makroizvietojums

Paraugu ņemšanas punkti, kas paredzēti cilvēku veselības aizsardzībai, būtu jāizvieto tā, lai:

- i) iegūtu datus par tiem zonu un aglomerāciju rajoniem, kuros ir augstākā koncentrācija, kurai tik ilgu laiku, kāds ir būtisks vidējās robežvērtības/vidējo robežvērtību aprēķināšanas caurmēra ilgumam, tieši vai netieši var būt pakļauti iedzīvotāji;
- ii) iegūtu datus par raksturīgo līmeni, kādam iedzīvotāji ir pakļauti citos zonu un aglomerāciju rajonos.

Paraugu ņemšanas punkti kopumā būtu jāizvieto tā, lai novērstu mērīšanu nelielās mikrovidēs to tiešā tuvumā. Saskaņā ar pamatnostādni, paraugu ņemšanas punkts būtu jānovieto tā, lai iegūtu vismaz 200 m² apkārtējam rajonam raksturīgas kvalitātes gaisa paraugus vietās ap transporta maģistrālēm un vairākus kvadrātkilometrus lielam rajonam raksturīgas kvalitātes gaisa paraugus vietās ap blīvi apdzīvotām vietām.

Ja iespējams, paraugu ņemšanas punktos būtu jāiegūst paraugi, kas raksturīgi arī līdzīgām vietām, kuras neatrodas to tiešā tuvumā.

Būtu jāņem vērā vajadzība izvietot paraugu ņemšanas punktus uz salām, kur tas vajadzīgs cilvēku veselības aizsardzībai.

II. Analīžu ņemšanas vietu mikroizvietojums

Cik iespējams, būtu jāievēro šādas pamatnostādnes:

- plūsmi ap vietu, kur ņem analizējamo paraugu, vajadzētu būt neierobežotai, gaisa plūsmu nevajadzētu ietekmēt nekādiem šķēršļiem paraugu ņemšanas ierīces tuvumā (parasti dažus metrus no ēkām, balkoniem, kokiem un citiem šķēršļiem un vismaz 0,5 m no tuvākās ēkas, ja paraugu ņemšanas punktos ņem gaisa paraugus pie apbūves līnijas),
- kopumā vietai, kur ņem analizējamo paraugu, vajadzētu būt no 1,5 m (elpošanas zona) līdz 4 m virs zemes līmeņa. Dažos gadījumos paraugi var būt jāņem augstāk (līdz 8 m). Augstāka paraugu ņemšanas vieta var būt piemērota arī, ja stacijā ņem lielam rajonam raksturīgus paraugus,
- vietai, kur ņem analizējamo paraugu, nevajadzētu būt piesārņojuma avotu tiešā tuvumā, lai novērstu ar apkārtējo gaisu nesajaukušos izmešu tiešu uzņemšanu,
- paraugu ņemšanas ierīces izplūdes caurule būtu jānovieto tā, lai novērstu izplūdes gaisa atkārtotu cirkulāciju atpakaļ uz vietu, kur ņem paraugu,
- paraugu ņemšanas vietas ap transporta maģistrālēm:
 - visu piesārņojošo vielu paraugu ņemšanas punktiem vajadzētu būt vismaz 25 metrus no lielu krustojumu malas un vismaz 4 m no tuvākās satiksmes maģistrāles vidus,
 - oglekļa oksīda paraugu ņemšanas vietām nevajadzētu būt tālāk par 5 m no ietves malas,
 - benzola paraugu ņemšanas vietas būtu jāizvēlas tā, lai iegūtu paraugus, kas raksturo gaisa kvalitāti pie apbūves līnijas.

Var ņemt vērā arī šādus faktorus:

- traucējošus avotus,
- drošību,
- piekļuvi,
- elektriskās strāvas un telekomunikāciju pieejamību,
- paraugu ņemšanas vietas apkārtnes pārredzamību,
- sabiedrības un operatoru drošību,
- priekšrocības, ko dod dažādu piesārņojošu vielu paraugu ņemšanas vietu atrašanās līdzās,
- plānošanas prasības.

III. Paraugu ņemšanas vietas izvēles dokumentācija un pārskatīšana

Paraugu ņemšanas vietas izvēles procedūras klasifikācijas stadijā būtu pilnībā jādokumentē ar apkārtnes fotogrāfijām, kurās norādītas debespuses, un sīki izstrādātu karti. Paraugu ņemšanas vietas būtu regulāri jāpārskata, atkārtoti dokumentējot, lai pārbaudītu, vai atbilstība izvēles kritērijiem laika gaitā saglabājas.

V PIELIKUMS

KRITĒRIJI PARAUGU ŅEMŠANAS PUNKTU SKAITA NOTEIKŠANAI BENZOLA UN OGLEKĻA OKSĪDA KONCENTRĀCIJAS STACIONĀRAI MĒRĪŠANAI APKĀRTĒJĀ GAISĀ

Mīnīmālais paraugu ņemšanas punktu skaits, kas vajadzīgs stacionārai mērīšanai, lai novērtētu atbilstību robežvērtībām cilvēku veselības aizsardzības nolūkā zonās un aglomerācijās, kur stacionārie mērījumi ir vienīgais informācijas avots:

a) Difūzi avoti

Iedzīvotāju skaits aglomerācijā vai zonā (tūkstošos)	Ja koncentrācija pārsniedz maksimālo novērtēšanas sliekšni ⁽¹⁾	Ja lielākoties koncentrācija ir starp maksimālo un mīnīmālo novērtēšanas sliekšni
0- 249	1	1
250- 499	2	1
500- 749	2	1
750- 999	3	1
1 000- 1 499	4	2
1 500- 1 999	5	2
2 000- 2 749	6	3
2 750- 3 749	7	3
3 750- 4 749	8	4
4 750- 5 999	9	4
>= 6 000	10	5

⁽¹⁾ Iekļaut vismaz vienu staciju, kas atrodas vietā ap blīvi apdzīvotām vietām un vienu staciju, kas atrodas vietā ap transporta maģistrālēm, ja tā nepalielinās paraugu ņemšanas punktu skaits.

b) Kompakti avoti

Lai novērtētu piesārņojumu kompakto avotu apkārtnē, stacionāriem mērījumiem paredzētu paraugu ņemšanas punktu skaits būtu jāaprēķina, ņemot vērā izmešu blīvumu, iespējamo apkārtējā gaisa piesārņojuma shēmu un potenciālo iedarbību uz iedzīvotājiem.

VI PIELIKUMS

DATU KVALITĀTES MĒRĶI UN GAISA KVALITĀTES NOVĒRTĒJUMA REZULTĀTU APKOPOŠANA

I. Datu kvalitātes mērķi

Nemot vērā vērtēšanas metožu, minimālo laika intervālu un mērījumos iegūto datu pieļaujamo neprecizitāti, kvalitātes nodrošināšanas programmu pamatnostādņēs orientējas uz šādiem datu kvalitātes mērķiem.

	Benzols	Oglekļa oksīds
<i>Stacionārie mērījumi</i> ⁽¹⁾		
Mērījumu neprecizitāte	25 %	15 %
Minimālā datu ieguve	90 %	90 %
Minimālais aptvertais laiks	35 % paraugu ņemšanas vietās, kas atrodas ap blīvi apdzīvotām vietām un ap transporta maģistrālēm (aptverot gadu tā, lai iegūtu datus, kas raksturo dažādus klimatiskos un satiksmes apstākļus)	
	90 % paraugu ņemšanas vietās, kas atrodas ap rūpniecības rajoniem	
<i>Indikatīvie mērījumi</i>		
Mērījumu neprecizitāte	30 %	25 %
Minimālā datu ieguve	90 %	90 %
Minimālais aptvertais laiks	14 % (izlases veidā izvēlētas vienas dienas mērījums nedēļā, vienmērīgi sadalot pa visu gadu, vai 8 nedēļu mērījumi, vienmērīgi sadalot pa visu gadu)	14 % (izlases veidā izvēlēts viens mērījums nedēļā, vienmērīgi sadalot pa visu gadu, vai 8 nedēļu mērījumi, vienmērīgi sadalot pa visu gadu)
<i>Modelēšana</i>		
Mērījumu neprecizitāte:		
Astoņu stundu caurmērā	–	50 %
Gada caurmērā	50 %	–
<i>Objektīvais novērtējums</i>		
Mērījumu neprecizitāte	100 %	75 %

⁽¹⁾ Dalībvalstis pastāvīgos benzola mērījumus var aizstāt ar izlases veida mērījumiem, ja tās var Komisijai pierādīt, ka mērījumu neprecizitāte, ieskaitot neprecizitāti, kas rodas, ņemot paraugus izlases veidā, atbilst 25 % no kvalitātes mērķa. Paraugu ņemšana izlases veidā jāsadala vienmērīgi pa visu gadu, lai izvairītos no kļūdainiem rezultātiem.

Novērtēšanas metožu neprecizitāti (95 % ticamības intervālā) izvērtē saskaņā ar principiem, kas iekļauti ISO Norādījumos par mērījumu neprecizitātes izteiksmi (1993), vai saskaņā ar ISO 5725: 1994. gada izdevumu vai līdzvērtīgu metodoloģiju. Iepriekšējā tabulā ir dota procentos izteikta atsevišķiem mērījumiem piemērojama vidējā mērījumu neprecizitāte attiecīgajā caurmēra laika posmā attiecībā pret robežvērtību, ja ticamības intervāls ir 95 %. Stacionāro mērījumu neprecizitāte būtu jāuzskata par piemērojamu attiecīgā robežvērtības apgabalā. Kamēr nav pilnīgi pieņemti CEN standarti un sīki izstrādāti pārbaudes protokoli, Komisija līdz šīs direktīvas pieņemšanai izdos CEN izstrādātas pamatnostādnes.

Modelēšanai un objektīvai novērtējumam neprecizitāti definē kā izmērīto un aprēķināto koncentrācijas līmeņu maksimālo novirzi attiecībā pret robežvērtību attiecīgajā laika posmā, neņemot vērā rezultātu secību.

Prasībās, kas attiecas uz minimālo savākto datu kopumu un aptverto laika intervālu, nav iekļauti datu zudumi, kas rodas sakarā ar regulāru kalibrēšanu vai iekārtu normālu uzturēšanu.

II. Gaisa kvalitātes novērtēšanas rezultāti

Par zonām vai aglomerācijām, kurās papildus mērījumos iegūtajai informācijai vai kā vienīgo gaisa kvalitātes novērtēšanas līdzekli izmanto citus datu avotus, būtu jāapkopo šāda informācija:

- veikto novērtēšanas darbību apraksts,
- konkrētas izmantotās metodes ar atsaucēm uz metodes aprakstiem,
- datu un informācijas avoti,
- rezultātu apraksts, ieskaitot mērījumu neprecizitāti un jo īpaši rajona platību un, ja tas ir svarīgi, tā ceļa garumu zonā vai aglomerācijā, virs kura koncentrācija pārsniedz robežvērtību/robežvērtības vai, iespējams, robežvērtības/robežvērtību un piemērojamās pielaišanas summu, un jebkuru rajonu, kurā koncentrācija pārsniedz maksimālo vai minimālo novērtējuma sliekšni,
- ja robežvērtību mērķis ir cilvēku veselības aizsardzība, iedzīvotāji, uz ko potenciāli iedarbojas koncentrācija, kas pārsniedz robežvērtību.

Ja iespējams, dalībvalstīm būtu jā sastāda kartes, kurās parādīta koncentrācijas izplatība katrā zonā vai aglomerācijā.

III. Standartizācija

Benzola un oglekļa oksīda mērījuma rezultāts jāstandartizē 293 K temperatūrā un 101,3 kPa spiedienā.

VII PIELIKUMS

BENZOLA UN OGLEKĻA OKSĪDA KONCENTRĀCIJAS NOVĒRTĒŠANAS STANDARTMETODES**I. Standartmetode benzola paraugu ņemšanai/analīzei**

Benzola mērīšanas standartmetode būs sūkņēšana uz sorbenta patronu un pēc tam noteikšana ar gāzu hromatogrāfijas metodi, ko pašreiz standartizē CEN. Kamēr nav CEN standartizētas metodes, dalībvalstīm ir atļauts izmantot valsts standartmetodes, kas pamatojas uz to pašu mērīšanas metodi.

Dalībvalsts var izmantot arī jebkuru citu metodi, ja tā var pierādīt, ka pēc attiecīgās metodes iegūst līdzvērtīgus rezultātus.

II. Standartmetode oglekļa oksīda analīzei

Oglekļa oksīda mērīšanas standartmetode būs nedispersģejoša infrasarkanās spektrometrijas metode, ko pašreiz standartizē CEN. Kamēr nav CEN standartizētas metodes, dalībvalstīm ir atļauts izmantot valsts standartmetodes, kas pamatojas uz to pašu mērīšanas metodi.

Dalībvalsts var izmantot arī jebkuru citu metodi, ja tā var pierādīt, ka pēc attiecīgās metodes iegūst līdzvērtīgus rezultātus.

III. Modelēšanas standartpaņēmienu

Pašlaik nevar norādīt modelēšanas standartpaņēmienu. Jebkuri grozījumi, kas vajadzīgi, lai šo punktu pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai, jāpieņem 6. panta 2. punktā noteiktajā kārtībā.
